

Som vist i tabellen, er der sket en ligelig fordeling mellem MI- og KA-rammen, og der har været en løbende stigning i rammen hen mod målet på en 0,5 pct. af BNI.

2.1. Miljøstøtte til Østeuropa 1993-97

I Miljøstyrelsens Delstrategi vedrørende Miljøindsatser i Østeuropa er mål og principper for miljøindsatsen i Østeuropa fastlagt. De overordnede mål har været at bidrage til største mulig miljø- og naturbeskyttelse i landene, samtidig med at der blev rettet særlig opmærksomhed mod grænseoverskridende forurening. Der har været lagt vægt på et miljømæssigt nærhedsprincip til Danmark, og indsatsen har fokuseret på fagområder, hvor Danmark har særlig viden og teknologi.

Miljøstyrelsen har gennemført størstedelen af miljøindsatsen gennem et snævert samarbejde med modtagerlandenes miljø- og energimyndigheder. Herudover har Miljøstyrelsen vurderet og koordineret miljøperspektiverne i de danske fagministeriers miljøsektorprogrammer i Østersøregionen under inddragelse af Den Rådgivende Miljøkomité samt vurderet miljøelementet i projekter under miljøinvesteringsfaciliteten under IØ-fonden. De enkelte ordninger, programmer mv. er kort beskrevet nedenfor.

Miljøstøtteordningen

Miljøstyrelsens Miljøstøtteordning har i perioden 1994-97 fået en tilsagnsramme på 1.236 mill.kr., hvoraf der er givet tilsagn for 1.174 mill.kr. til 406 projekter i Central- og Østeuropa. Tilsagnene fordeler sig med ca. 65 pct. til investeringsprojekter og 35 pct. til teknisk-administrativ bistand. Den primære indsats har været på vandområdet, først og fremmest spildevandsrensning. Herudover har der været gennemført en række indsatser bl.a. vedrørende luftrensning på kraftværker og industrianlæg, vedvarende energi, reduktion af forbruget af ozonlagnedbrydende stoffer og styrkelse af det institutionelle område mv. I overensstemmelse med ønsket om at prioritere Østersøregionen er omkring 75 pct. af støtten givet til østlandene i regionen.

I oktober 1998 er en ekstern evaluering af Miljøstøtteordningen 1991-96 blevet afsluttet. Ordningen bliver generelt vurderet positivt, men samtidig giver evalueringen en række forslag til mulige forbedringer af ordningen.

Miljøsektorprogrammer

De miljømæssige problemer i østlandene er i høj grad domineret af udviklingen i centrale samfundssektorer. Det blev derfor besluttet at iværksætte en sektorintegreret miljøindsats via miljøsektorprogrammer, der gennemføres af de ansvarlige sektorministerier i Danmark under faglig koordinering af Miljøstyrelsen. Sektorprogrammerne løber typisk over en treårig periode.

I perioden 1994-97 er der afsat ca. 400 mill.kr. til nye miljørelaterede sektorprogrammer, der er iværksat inden for sektorerne: energi (inkl. nuklear sikkerhed, energi i boliger), landbrug og trafik.

Sektorprogrammer i Østeuropa evalueres ved afslutningen af de treårige forløb. Der foreligger nu en række evalueringer af de miljørelaterede sektorprogrammer påbegyndt i 1994, hvori vurderingerne generelt er positive.

Miljøinvesteringsfaciliteten for østlandene (MIØ)

Miljøinvesteringsfaciliteten for østlandene (MIØ) blev etableret i 1995 som en særskilt revolverende pulje for miljøinvesteringer under IØ-fonden. MIØ skal bidrage til at forbedre miljøet i Central- og Østeuropa gennem medfinansiering af projekter i den private sektor, der har særlig miljørelevans. MIØ har i alt investeret 196,5 mill.kr. i 19 projekter inden for områderne: kontrollerede lossepladser, udsugningsudstyr, flisbrændsel, asbestfri byggematerialer og jerngenvinding.

2.2. MIKA-miljøbistand til udviklingslande og Arktis 1993-1997

Den regionale miljøbistand til udviklingslandene varetages af Miljøstyrelsen (Danced) og fra 1996 tillige af Udenrigsministeriet (Danida) i et tæt samarbejde. Der er nedsat et fælles rådgivende udvalg for miljøindsatsen i ulandene, og i 1996 blev der udarbejdet en fælles overordnet strategi for miljøbistand til ulandene, der blev behandlet af Folketinget under en forespørgselsdebat den 21. marts 1996. Herudover er der udarbejdet delstrategier for indsatserne i de to regioner: Sydøstasien og det sydlige Afrika.

Udenrigsministeriet har herudover siden 1993 haft en MI-bevilling til finansiering af nye danske indsatser i de globale miljøprogrammer mv.

I den fælles overordnede strategi fremgår det, at miljøbistanden til ulandene er regionaliseret og rettet mod tre overordnede typer indsatser: sikring af en miljømæssig bæredygtig udnyttel-